Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0053

Situationen i nordöstra Syrien, våldet mot civila och behovet av att upprätthålla en varaktig hållbar vapenvila

Europaparlamentets resolution av den 12 februari 2026 om situationen i nordöstra Syrien, våldet mot civila och behovet av att upprätthålla en varaktig vapenvila (2026/2602(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Syrien,

– med beaktande av resolutionen från FN:s säkerhetsråd 2254 (2015) av den 18 december 2015 om situationen i Syrien,

– med beaktande av Genèvekonventionerna från 1949 och tilläggsprotokollen till dem,

– med beaktande av uttalandena från Europeiska utrikestjänsten om situationen i Syrien,

– med beaktande av artikel 136.2 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Upprepade våldsutbrott i olika delar av Syrien, destabiliseringsförsök av Bashar al-Assad-partisaner och Daish-styrkor samt den stora mängden vapen i omlopp skapar en fragmenterad och instabil säkerhetssituation i landet, vilket skulle kunna undergräva utsikterna till en stabil, inkluderande och syriskledd politisk övergång. Irans och Rysslands inflytande på den nuvarande situationen har minskat, men andra aktörer, såsom Israel och Turkiet, använder fortfarande Syrien som en stridsplats för sin indirekta rivalitet.

B. De syriska myndigheternas agenda, som är att centralisera landet, överensstämmer inte med den autonomi som har utvecklats i nordöstra Syrien. Parallellt med politiska förhandlingar inledde de syriska myndigheterna militära åtgärder för att uppnå sina mål. Militära operationer som drabbar nordöstra Syrien har genomförts med externa aktörers, däribland Turkiets, direkta eller indirekta

inblandning, stöd eller godkännande. Den 6 januari 2026 inledde de syriska myndigheterna en offensiv i Aleppo och det omgivande området, vilket ledde till dödsoffer och fördrivning av 148 000 civila, skador på infrastrukturen och en ytterligare försämring av de humanitära förhållandena. Denna offensiv utvidgades senare till provinserna Raqqa, al-Hasaka och Deir Ezzor i nordöstra Syrien och särskilt till regionen runt Kobane och Qamishli, som har utsatt nordöstra Syrien för allvarliga påfrestningar med direkta konsekvenser för den civila säkerheten, den humanitära situationen och den regionala stabiliteten.

C. Syriska demokratiska styrkorna (SDF) anklagar de syriska regeringsstyrkorna för att lägga beslag på oljefält och Tabqa-dammen och för granatbeskjutning nära Tishreen-dammen. Regeringsstyrkorna anklagar SDF för att angripa civila byggnader, såsom sjukhuset Khaled Fajr i Aleppo, och för att ligga bakom störningar i vattenförsörjningen. Daish var redan skyldig till omfattande förstörelse i regionen innan denna grupp besegrades.

D. Dussintals civila dödades i den senaste tidens strider mellan den syriska armén, miliser knutna till den och SDF. Striderna fick allvarliga humanitära konsekvenser för den drabbade befolkningen i nordöstra Syrien till följd av upprepade attacker mot viktig civil infrastruktur, däribland vattenanläggningar, elnät och hälso- och sjukvårdstjänster, vilket ledde till att omkring 400 000 människor saknade el, vatten, livsmedel och sjukvård och innebar att mer än 250 000 människor utsattes för fara enbart i staden Kobane, med kurdisk majoritet. Enligt FN:s kontor för samordning av humanitära frågor har mer än 170 000 personer blivit internflyktingar i provinserna Aleppo, al-Hasaka och Raqqa, däribland stora koncentrationer i Qamishli och al-Malikiyya. Denna massiva tvångsförflyttning lägger en oproportionerlig börda på värdsamhällena och de offentliga tjänsterna. Den fördrivna befolkningen består främst av kvinnor, flickor och pojkar, vars skydd i oproportionerlig grad är i fara.

E. Vinterförhållandena har bara förvärrat lidandet och innebär att människor är i större behov av vädersäkert skydd, livsmedelsbistånd, tillgång till säkert vatten, hälso- och sjukvårds och skyddstjänster, särskilt barn och andra utsatta grupper. Allvarligt skadad infrastruktur, förekomsten av explosionsfaror och ihållande säkerhetsproblem fortsätter att begränsa tillträdet för humanitärt bistånd. Öppnandet nyligen av två humanitära korridorer underlättar rörligheten för humanitärt bistånd och civila i de drabbade områdena.

F. Internationella organisationer och människorättsorgan har dokumenterat att det under sammandrabbningarna förekommit summariska avrättningar, påtvingade försvinnanden och godtyckliga frihetsberövanden och att tillträdet för humanitärt bistånd

förhindrats, vilket kan utgöra allvarliga kränkningar av internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning. Den kurdiska befolkningsgruppen i synnerhet, och kvinnor, barn och andra sårbara grupper inom denna grupp, har drabbats oproportionerligt hårt. Risken har ökat för kvinnliga människorättsförsvarare, kvinnliga lokala ledare och kvinnliga stridande att utsättas för hot, bortföranden, misshandel och könsrelaterat våld. Snabba, oberoende och effektiva utredningar måste göras av dessa handlingar.

G. Förenta staterna, Frankrike och myndigheterna i den autonoma regionen irakiska Kurdistan har spelat en viktig diplomatisk roll i de upprepade försöken att främja dialog och nå överenskommelser mellan Damaskus och SDF, i syfte att förhindra upptrappning och bevara stabiliteten i nordöstra Syrien.

H. Den 16 januari 2026 utfärdade president al-Shara dekret nr 13, som ger syriskt medborgarskap till invånare av kurdiskt ursprung, inbegripet statslösa, vilket är det första formella erkännandet av kurdiska nationella rättigheter sedan Syrien blev självständigt 1946. Dekretet syftar till att säkerställa lika rättigheter och skyldigheter, erkänna det kurdiska språket som ett nationellt språk och förbjuda diskriminering eller uppvigling på etniska eller språkliga grunder.

I. Ett avtal mellan de syriska myndigheterna och SDF-milisalliansen tillkännagavs den 30 januari 2026. Syftet med avtalet är att stabilisera den bräckliga vapenvilan och gradvis integrera SDF:s militära och interna säkerhetsstyrkor i övergångsministerierna för försvar och för inrikes frågor, inbegripet tillbakadragandet från frontlinjer, och att garantera medborgerliga och utbildningsrelaterade rättigheter för kurdiska befolkningsgrupper. Enligt avtalet kommer kontrollen av fängelser samt olje- och gasfält att överföras från SDF till den syriska regeringen.

J. Det internationella samfundet har i princip delegerat ansvaret för att vakta Daish-fångar och bevaka Daish-läger till kurdiskledda myndigheter, och inte upprättat någon hållbar internationell ram eller några beredskapsplaner. Kurdiska stridande, däribland kvinnliga kombattanter, har spelat en avgörande internationellt erkänd roll, i allians med den globala koalitionen mot Daish, och därigenom direkt bidragit till säkerheten i regionen, Europa och det internationella samfundet. Instabiliteten i nordöstra Syrien innebär att kampen mot Daish allvarligt undergrävs. Den senaste tidens strider skapade osäkerhet och gjorde det möjligt för hundratals Daish-fångar att fly. Det exakta antalet fångar som rymt är fortfarande oklart. Det var endast några få som senare kunde återföras. Förvarsanläggningarna bevakas för närvarande antingen av de syriska myndigheterna eller av SDF. En sådan oklar situation utgör en säkerhetsrisk för Syrien, regionen och Europa. Den gradvisa överföringen av Daish-fångar till Irak skjuter bara på problemet, utan hopp om en hållbar lösning och innebär att Europa

hamnar i nya typer av beroenden av tredjeländers kapacitet och politiska vilja. Det finns fortfarande EU-medborgare bland fångarna. Situationen för kvinnor och barn i lägren al-Hol och al-Roj är inte heller löst, i ett läge där säkerhetsmiljön försämras och de humanitära behoven är fortsatt akuta. Den amerikanska regeringen har aviserat att man har för avsikt att sätta stopp för Operation Inherent Resolve och dra tillbaka amerikanska trupper som kämpar mot Daish i Irak och Syrien.

K. I nordöstra Syrien samexisterar kurdiska och arabiska befolkningsgrupper och båda har i åratal blivit utsatta för våld, osäkerhet och tvångsförflyttningar, och deras grundläggande rättigheter har kränkts till följd av de grymheter som Daish begått. Daish hotade inte bara den kurdiska befolkningen utan även yazidier, som blev offer för folkmord. Kvinnor drabbades också oproportionerligt hårt och på ett särskilt vidrigt sätt.

L. EU är fortfarande en av de största givarna av humanitärt bistånd till den syriska befolkningen och är redo att stödja insatser för tidig återhämtning, återuppbyggnad och statsbyggande på ett stegvist, villkorat och reversibelt sätt, samtidigt som internationella människorättsnormer respekteras. I januari 2026 besökte kommissionens ordförande och Europeiska rådets ordförande Syrien och tillkännagav ett nytt politiskt partnerskap till stöd för en fredlig och inkluderande övergång och försoning i Syrien och ett omfattande finansiellt stödpaket på cirka 620 miljoner euro för 2026 och 2027. Sedan dess har kommissionen tillkännagivit att 150 miljoner euro mobiliserats från EU:s finansiella buffert för Syrien under de kommande två åren för att stödja den politiska övergången, den socioekonomiska återhämtningen, skapandet av arbetstillfällen och kapacitetsuppbyggnaden.

M. EU har vidtagit betydande åtgärder för att lätta på de ekonomiska restriktionerna mot Syrien, bland annat genom att tillfälligt stoppa eller upphäva vissa sanktioner som påverkar viktiga ekonomiska sektorer.

N. Allt utvecklings-, återuppbyggnads- eller stabiliseringsstöd från EU måste förbli strikt villkorat av konkreta och kontrollerbara framsteg när det gäller civilskydd, respekt för avtal om vapenvila, mänskliga rättigheter och skydd av alla delar av det syriska samhället.

1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt alla våldshandlingar mot civila, inbegripet utomrättsliga avrättningar, påtvingade försvinnanden, godtyckliga frihetsberövanden, tvångsförflyttningar och skador på den civila infrastrukturen. Parlamentet betonar att sådana handlingar kan utgöra allvarliga kränkningar av internationell humanitär rätt och, i vissa fall, krigsförbrytelser. Parlamentet är bekymrat över trovärdiga rapporter från FN, internationella icke-statliga organisationer och humanitära

organisationer rörande kränkningar av de mänskliga rättigheterna som skett under de senaste veckorna, särskilt mot den kurdiska befolkningen, däribland flera incidenter där kroppar har skändats, både manliga och kvinnliga, vandalisering av begravningsplatser samt rapporterad användning av icke-styrda vapen i civila områden. Parlamentet efterlyser en skyndsam utredning av de rapporterade brott mot civila som begåtts av både regeringsstyrkor och milisgrupper. Parlamentet uppmanar de syriska myndigheterna att ge alla relevanta FN-organ, inbegripet FN:s oberoende internationella undersökningskommission för Arabrepubliken Syrien, fullständigt och transparent tillträde.

2. Europaparlamentet uttrycker djup oro över den försämrade humanitära situationen i nordöstra Syrien, i huvudsakligen kurdiska stadsområden, däribland Kobane, Manbij och Qamishli, som har drabbats av upprepade störningar av grundläggande tjänster och skador på civil infrastruktur samt massförflyttningar, en osäker livsmedelsförsörjning och begränsad tillgång till hälso- och sjukvård, vatten och sanitet. Parlamentet belyser situationen i Kobane som är under belägring och där civila utsätts för lidande. Parlamentet kräver permanenta och säkra humanitära korridorer för alla belägrade och drabbade områden i nordöstra Syrien, däribland Kobane. Parlamentet kräver att internationella humanitära organisationer i det civila samhället beviljas tillträde till behövande områden, utan åtskillnad. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att öka det humanitära biståndet och det psykosociala stödet till de drabbade regionerna, inbegripet till kvinnor och flickor, samt att öka skyddet för kvinnliga människorättsförsvarare och kvinnoledda organisationer i det civila samhället i hela Syrien.

3. Europaparlamentet välkomnar den överenskommelse som nyligen ingicks mellan SDF och den syriska övergångsregeringen. Parlamentet bekräftar sitt fortsatta och orubbliga stöd för vapenvilan och för erkännandet av kurdernas medborgerliga och utbildningsmässiga rättigheter. Parlamentet uppmanar samtliga parter att avstå från alla åtgärder som skulle kunna leda till en ny upptrappning av våldet, att respektera befintliga avtal om vapenvila och att stödja mekanismer som syftar till att övervaka och upprätthålla åtaganden om vapenvila.

4. Europaparlamentet uppmanar alla regionala aktörer, inbegripet Turkiet, att avstå från alla militära åtgärder och allt militärt stöd till väpnade grupper som riskerar att undergräva vapenvilan, civilskyddet och utsikterna till en inkluderande lösning. Parlamentet fördömer Turkiets fortsatta militära intervention och aggression i nordöstra Syrien, inbegripet dödliga attacker mot civila och civil infrastruktur i städer och provinser med kurdisk majoritet längs gränsen mellan de två länderna. Parlamentet riktar en kraftfull uppmaning till den turkiska regeringen att omedelbart upphöra med sin militära inblandning i nordöstra Syrien och möjliggöra

förhandlingar om en fredlig lösning mellan den syriska övergångsregeringen och SDF. Parlamentet uppmanar kommissionen, utrikestjänsten och medlemsstaterna att ta upp Turkiets inblandning i Syrien i bilaterala diskussioner med den turkiska regeringen. Parlamentet betonar att alla säkerhetsarrangemang måste vara förenliga med internationell rätt och respektera Syriens territoriella integritet, och att de inte får leda till tvångsförflyttning eller demografisk manipulation.

5. Europaparlamentet upprepar att stabilitet i nordöstra Syrien är oerhört viktig för att man ska lyckas åstadkomma en fullständig, inkluderande och rättvis politisk övergång i Syrien. Parlamentet uppmanar de syriska myndigheterna att garantera skydd av och grundläggande rättigheter för Syriens etniska grupper och religiösa samfund, däribland araber, kurder, sunni- och shiamuslimer, alawiter, kristna, druser och yazidier. Parlamentet insisterar på att skyddet av Syriens etniska och religiösa mångfald, inbegripet ett fullständigt erkännande av samt politiskt deltagande och lika rättigheter för den kurdiska befolkningsgruppen, är avgörande för att garantera den inbördes freden och säkerställa ett stabilt och inkluderande Syrien. Parlamentet uppmanar Syriens övergångsregering att förankra dessa rättigheter i Syriens konstitution, samtidigt som den viktiga principen om Syriens territoriella integritet upprätthålls.

6. Europaparlamentet beklagar att det internationella samfundet i princip delegerade ansvaret för att kontrollera Daish-fångar och bevaka Daish-läger till kurdiskledda myndigheter utan att tillhandahålla tillräckliga politiska, finansiella och säkerhetsmässiga garantier eller beredskapsplaner. Parlamentet varnar för ett negativt säkerhetsläge på grund av osäkerheten kring framtida administrativt ansvar för förvarsenheter och fängläger.

7. Europaparlamentet uttrycker djup oro över framför allt den risk som utgörs av det betydande antal stridande för och anhängare till Daish som har rymt från förvarsanläggningar och fängläger i nordöstra Syrien. Parlamentet varnar för att man genom att gradvis föra över problemet med Daish-fångar till Irak riskerar att skapa en ny typ av osäkerhet och beroende av tredjeländers kapacitet och politiska vilja. Parlamentet betonar dessutom att det för alla vuxna Daish-stridande och misstänkta som förflyttas eller släpps fria inom Syrien eller till tredjeländer, bland annat Irak och Turkiet, även i fortsättningen måste finnas effektiva system för frihetsberövande, övervakning och informationsutbyte, även vid förflyttningar över gränser, för att förhindra att de rymmer eller rör sig utan övervakning, och att ansvarsskyldighet måste säkerställas genom bevarande av bevis och genom lagföring, i linje med internationella standarder och garantier för rättvisa rättegångar. Parlamentet varnar för att förflyttning och repatriering utan effektiva skyddsåtgärder och rättslig uppföljning skulle utgöra en säkerhetsrisk för Syrien, regionen i stort och Europa. Parlamentet uppmanar den internationella koalitionen, inbegripet Förenta staterna, att utan dröjsmål vidta alla nödvändiga åtgärder för att minska denna fara för säkerheten och uppmanar EU att tillhandahålla nödvändigt stöd i detta syfte.

8. Europaparlamentet betonar att eftersom det fortfarande finns EU-medborgare bland Daish-fångarna medför detta ett direkt ansvar för medlemsstaterna och att underlåtenhet att ta itu med denna fråga undergräver både den regionala och den europeiska säkerheten.

9. Europaparlamentet noterar den internationella konferensen som den globala koalitionen mot Daish genomfört i Riyad, och som sammanförde relevanta internationella och regionala aktörer för att hantera säkerhetssituationen i nordöstra Syrien.
Parlamentet beklagar den amerikanska regeringens avisering om att man kommer att avsluta Operation Inherent Resolve och dra tillbaka amerikanska trupper från Syrien och Irak. Parlamentet uppmanar EU, medlemsstaterna och likasinnade länder att öka sina insatser för att hindra Daish från att återuppstå, vilket skulle hota säkerheten i Syrien, regionen och Europa. Parlamentet välkomnar den syriska regeringens förnyade åtagande att bekämpa terrorism inom ramen för den globala koalitionen mot Daish och riktar en kraftfull uppmaning till myndigheterna att eftersträva nära samordning och samarbete med internationella partner på det militära området och på underrättelseområdet. Parlamentet riktar en kraftfull uppmaning till medlemsstaterna att intensifiera sin inhämtning av underrättelser om Daishs verksamhet i Syrien och Levanten i stort och att bistå de syriska myndigheterna i deras insatser för att lösa upp befintliga nätverk och förhindra att stridande omgrupperas. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att vidta konkreta åtgärder för att säkerställa en långsiktig förvaltning av Daish-fångar och Daish-läger.

10. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna att repatriera alla sina medborgare, särskilt barnen, från lägren al-Hol och al-Roj och att ställa de vuxna inför rätta i rättvisa rättegångar. Parlamentet betonar att en grundlig riskbedömning och ett robust återanpassningsstöd är viktiga inslag i all repatriering. Europaparlamentet uppmanar den syriska regeringen att göra sitt yttersta för att garantera en ändamålsenlig och effektiv kontroll över lägren och att avstå från alla åtgärder som skulle kunna uppmuntra de Daish-stridande som finns kvar. Parlamentet betonar behovet av ökat skydd för kvinnor, inbegripet säkert tillträde för humanitärt bistånd och könsmedvetna tjänster.

11. Europaparlamentet påminner om de kurdiska styrkornas avgörande bidrag i kampen mot Daish, inbegripet den roll som kvinnliga kombattanter spelar, och lovordar deras utmärkta samarbete med den internationella koalitionen i EU:s kamp mot Daishs terror och mot det hot som Europa, dess befolkning och dess största städer utsätts för. Parlamentet påminner om och lovordar modet och beslutsamheten hos de oräkneliga kurdiska kvinnor som tappert ledde kampen mot Daish och som tvingades utstå Daishs ofattbara brutaliteter. Parlamentet uppmanar de syriska myndigheterna att utreda de avskyvärda brott som begåtts av Daish, särskilt mot den yazidiska folkgruppen. Parlamentet understryker att varaktig stabilitet i Syrien kräver ett erkännande av den kurdiska befolkningsgruppens uppoffringar, legitima oro för säkerheten och dess politiska representation, inbegripet garantier för kvinnors rättigheter och kvinnors meningsfulla deltagande i det offentliga livet.

12. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till de syriska myndigheterna att öka insatserna för att inkludera alla delar av det syriska samhället i beslutsfattandet.

13. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och medlemsstaterna att intensifiera de diplomatiska insatserna för nedtrappning, civilskydd och förtroendeskapande i Syrien och dess nordöstra region.

14. Europaparlamentet påminner om EU:s roll som en av de största givarna av humanitärt bistånd till den syriska befolkningen. Parlamentet välkomnar kommissionens finansiella stödpaket på cirka 620 miljoner euro för 2026 och 2027 och uppmanar EU och dess medlemsstater att upprätthålla det humanitära biståndet och stödet till snabb återhämtning i nordöstra Syrien, med särskilt fokus på civilskydd, lokalsamhällenas resiliens samt stödet till det syriska civilsamhället, oberoende människorättsorganisationer och lokala fredsbyggande initiativ. Parlamentet betonar vikten av förutsägbar flerårig humanitär finansiering till Syrien för att säkerställa kontinuitet i det livräddande biståndet och möjliggöra insatser för snabb återhämtning. Parlamentet understryker vikten av att tillämpa

en strategi för sambandet mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred i Syrien. Parlamentet bekräftar på nytt att EU-stöd och upphävande av sanktioner är villkorade och reversibla.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en fristående strategi för Syrien och säkerställa att det förs meningsfulla samråd med det syriska civila samhället och diasporagrupper.

16. Europaparlamentet betonar att alla kontakter med syriska myndigheter måste vara och förbli villkorade av konkreta och kontrollerbara framsteg när det gäller civilskydd och av respekt för avtal om vapenvila, mänskliga rättigheter och minoriteters rättigheter.

17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Förenta nationerna samt relevanta syriska och regionala aktörer, och begär att resolutionen översätts till arabiska och kurdiska.